

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้
ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์*
THE PARTICIPATION OF PEOPLE IN CAREER DEVELOPMENT TO
INCREASE INCOME IN KHAO CHONKAN SUB-DISTRICT AT MAE
WONG DISTRICT IN NAKHON SAWAN PROVINCE

นุชนาฏ เครือนาค¹ และ อุดุลเดช ถาวรชาติ²

Nutchanat Khruanak¹ and Adoondet Tawonchat²

¹⁻²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹⁻²Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Sawan, Thailand

Corresponding author E-mail: adoondet060729@gmail.com

Received 9 November 2023; Revised 20 November 2023; Accepted 26 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นนี้ ได้แก่ประชาชนที่อยู่ในชุมชน ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 370 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* นุชนาฏ เครือนาค และ อุดุลเดช ถาวรชาติ. (2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์. วารสารรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, 3(6), 56-76.

Nutchanat Khruanak and Adoondet Tawonchat. (2023). The Participation of People in Career Development to Increase Income in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province. Journal of Political Science Mahamakut Buddhist University, 3(6), 56-76.;

DOI: <https://doi.org/10.14456/jpsmbu.2023.44>

<https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jpsmbu/index>



และทดสอบสมมุติฐาน โดยใช้ค่า T-test (Independent Samples) และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการศึกษาพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขานกัณ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบล เขานกัณ อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่าประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่อาศัย แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ และรายได้ แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม,ประชาชน, การพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้

Abstract

This research was a quantitative research. The objectives were: 1) to study the level of the participation of people in career development to increase income in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province, and 2) to compare of the participation of people in career development to increase income in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province. The samples group used in this study were 370 people that live in the community in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province by the using a questionnaire as a data collection tool. The data were analyzed using a ready-made program for frequency, percentage, mean, standard deviation and test the hypothesis using T-test (Independent Samples) and F-test (One-way ANOVA).

The research findings were as follows:



1. The participation of people in career development to increase income in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province in overall was found that the participation of people in career development to increase income was at a moderate level. When considering each aspect, it was found that the participation in decision making, the participation in operations, the Participation in evaluation and the participation in receiving benefits was at a moderate level.

2. The results of comparative of the participation of people in career development to increase income in Khao Chonkan Sub-district at Mae Wong District in Nakhon Sawan Province was found that people with ages, occupations, education levels, and length of residence were different that the participation of people in career development to increase income were different. Meanwhile, the people with genders and incomes were different that the participation of people in career development to increase income were not different.

Keywords: Participation, People, Career Development to Increase Income

บทนำ

ในปัจจุบันรัฐบาลให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกขั้นตอนการพัฒนา เริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการค้นหา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ฯลฯ ทั้งนี้สอดคล้อง ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) เป็นพื้นฐานนำมาสู่การจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) เป้าหมายหลักคือการพัฒนาประเทศมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยได้น้อมนำหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาประเทศ เน้นให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” สร้างความมั่นคงของชาติ

โดยกำหนด 1 ใน 10 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ดังกล่าวข้างต้นคือ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มุ่งลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แก้ไขปัญหาความยากจน เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนจัดสวัสดิการและบริการในชุมชน (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนกำลังเป็นกระแสที่ได้รับความสนใจจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่ผ่านมา พบว่าอุปสรรคและปัญหาการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ คนในชุมชนยังขาดความสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐ จึงได้มีแนวนโยบายที่เป็นการเสริมแรงให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในชุมชน ตั้งแต่การร่วมกันระดมความคิด ร่วมกันวางแผน ร่วมกันดำเนินกิจกรรม ร่วมกันรับผิดชอบ อันจะนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงเป้าหมายอย่างชัดเจน ทำให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างแท้จริง และยังเป็นจุดเริ่มต้นที่จะให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนอีกด้วย (รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, 2552 : 3)

เช่นเดียวกับพื้นที่ตำบลเขาชนกัน อำเภอมะนัง จังหวัดนครสวรรค์ เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ.2538 เดิมมีฐานะเป็นสภาตำบล ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ.2538 เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอลาดยาว มีหมู่บ้านทั้งสิ้น 17 หมู่บ้าน โดยมีการประกอบอาชีพหลักของตำบลเขาชนกัน คือ การทำไร่ การทำนา ซึ่งมีอาชีพรองลงมาได้แก่อาชีพ ทำสวนผลไม้ เช่น มะม่วง ลำไย พุทรา เป็นต้น และยังมีการประกอบอาชีพอื่น ๆ ได้แก่ อาชีพเลี้ยงสัตว์ และค้าขาย รวมทั้งมีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพเสริมขึ้นอีก เช่น กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์ กลุ่มจักสาน เป็นต้น และเมื่อมองในภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่ารายได้ส่วนใหญ่ของตำบลเขาชนกันนั้นก็ยังเกิดจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร หรือจากการเป็นเกษตรกรเป็นหลักอยู่ ซึ่งรายได้ดังกล่าวที่เกิดจากการประกอบอาชีพทางการเกษตรนั้นก็ยังไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ดังนั้นจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ภายในชุมชนมีการรวมกลุ่มกันขึ้นมาเพื่อประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบอาชีพเสริมต่าง ๆ ภายในชุมชนนั้น



ยังขาดความชัดเจนในด้านความมีศักยภาพของกลุ่มอาชีพเสริมเพื่อใช้ในการพิจารณาว่ากลุ่มอาชีพเสริมกลุ่มใดที่ควรจะได้รับ การส่งเสริม และสนับสนุนหรือได้รับ การพัฒนาเพื่อให้เป็นกลุ่มอาชีพเสริมประจำของชุมชนตำบลเขาชนกัน(สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน,2566)

ปัจจุบันพบว่ากลุ่มอาชีพยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร พบสภาพปัญหาต่างๆ เช่น ขาดความช่วยเหลือจากสมาชิกกลุ่ม บางกลุ่มมีการรวมกลุ่มแบบระยะสั้น บางกลุ่มมีการบริหารจัดการที่ล้มเหลว จนจำเป็นต้องหยุดกิจกรรมกลุ่ม และบางกลุ่มยังคงดำรงอยู่แต่ไม่สามารถพัฒนาให้เติบโตได้ สาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่มาจากการบริหารจัดการกลุ่มที่ยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดแรงจูงใจของสมาชิกในการมีส่วนร่วม และคณะกรรมการ มีทักษะด้านการบริหารจัดการยังไม่เพียงพอ (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562) ดังนั้นในฐานะที่องค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกันเป็นหน่วยงานที่จัดบริการสาธารณะให้กับประชาชน จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องขับเคลื่อนการส่งเสริมกลุ่มอาชีพให้มีศักยภาพและยั่งยืนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น และการศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้การให้กับประชาชน จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะทำให้ทราบข้อมูลที่แท้จริง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาและส่งเสริมกลุ่มอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้มีความเข้มแข็งและมั่นคงต่อไป

จากข้อมูลดังกล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและรายได้มากขึ้นอันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและอยู่ได้อย่างยั่งยืนในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์



วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. ประชากร (Population)ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 12,405 คน (สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน,2566)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนอาศัยอยู่ในชุมชนตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & D.W. Morgan, 1970: 608) กำหนดความคลาดเคลื่อน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 370 คน โดยใช้การสุ่มแบบเป็นชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) หลังจากนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน มีลักษณะเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือมีขั้นตอน ดังนี้



1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปขอความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน
พิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ของเนื้อหา

โดยคำนวณจากสูตร	IOC	=	Index of Congruence
	R	=	คะแนนความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
	N	=	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการแปลความหมายโดยเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ย IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 ถือว่า
ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับที่ยอมรับได้ จากการหาความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถามทุกข้อมีค่าเฉลี่ย IOC อยู่ที่ 1.00

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างใน
องค์การบริหารส่วนตำบลวังชัน จำนวน 30 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงแบบแอลฟา (Alpha-reliability Coefficient) เป็น
0.86

4. เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือและจึงนำไปเก็บข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ใน
เขตตำบลเขาชนกัน อำเภอมะนัง จังหวัดนครสวรรค์ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขออนุญาตจากทางหลักสูตรเพื่อประสานไปยังองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน
อำเภอมะนัง จังหวัดนครสวรรค์เพื่อขอความร่วมมือลงพื้นที่สอบถามข้อมูลการมีส่วนร่วมของ
ชุมชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ตำบลเขาชนกัน

2. ลงพื้นที่เก็บรวบรวมสอบถามข้อมูลตามแผนที่กำหนดไว้

3. รวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถาม ก่อนนำไปวิเคราะห์และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

4. บันทึกข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์

5. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ จัดการเขียนรายงานการวิจัย บทความทางวิชาการเพื่อ
เผยแพร่ต่อไป



การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มาหาค่าเฉลี่ย (frequency) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยได้แบ่งเกณฑ์ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีการกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

- | | |
|-----------|--|
| 1 หมายถึง | ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด |
| 2 หมายถึง | ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ น้อย |
| 3 หมายถึง | ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ ปานกลาง |
| 4 หมายถึง | ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ มาก |
| 5 หมายถึง | ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ มากที่สุด |

โดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (สุวิมล ติรภานันท์, 2551)

เกณฑ์การแปลผลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ระดับ มากที่สุด
3.51 – 4.50	ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ มาก
2.51 – 3.50	ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ น้อย
1.00 – 1.50	ระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3. สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัยในการวิเคราะห์ความแตกต่างของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่อาศัย ผู้วิจัยใช้ค่า (t - test) ในกรณีตัว



แปรอิสระผ่านแปร 2 ค่า และใช้ค่า (F - test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระผ่านแปร 3 ค่าขึ้นไป และเมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธี Least - Significant Different (LSD) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.13	0.70	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.98	0.83	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิผล	3.00	0.76	ปานกลาง
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.08	0.68	ปานกลาง
ภาพรวม	3.05	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 1. ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนในชุมชนตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นผลการศึกษา พบว่าในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.13 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 3.08 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิผล ค่าเฉลี่ย 3.00 และด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ค่าเฉลี่ย 2.98 อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้านตามลำดับ



2.ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบล เขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ (ตารางที่ 2. – 7.)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ

เพศ	N	$\bar{x}$	S.D.	T	Sig.
ชาย	164	2.99	0.63	-1.42	0.16
หญิง	206	3.09	0.63		

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ พบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขต ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน		$\bar{x}$	S.D.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	18 – 29 ปี	2.93	0.69	7.14	.00
	30 – 39 ปี	3.25	0.56		
	40 – 49 ปี	3.12	0.63		
	50 – 59 ปี	3.12	0.64		
	60 ปีขึ้นไป	2.78	0.53		
รวม		3.05	0.63		

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05



ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้
ในเขต ตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน		$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	ข้าราชการ	3.37	0.61	7.30	.00
	นักเรียน	3.00	0.71		
	ค้าขาย	3.01	0.61		
	รับจ้าง	2.75	0.56		
	ทั่วไป				
	เกษตรกร	3.16	0.60		
	อื่น ๆ	2.58	1.01		
รวม		3.05	0.63		

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามอาชีพพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้
ในเขตตำบล เขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามรายได้

แหล่งความแปรปรวน		$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	ต่ำกว่า 50,000	2.96	0.65	1.05	.37
	50,001 – 100,00	3.11	0.61		
	100,001 –	3.02	0.64		
	150,000				
	150,001 ขึ้นไป	3.05	0.63		
รวม		3.05	0.63		

จากตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามรายได้



เฉลี่ยต่อปี พบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกันอย่างมีทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบล เขาชนกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน		$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	ประถมศึกษา	3.00	0.61	3.92	.00
	มัธยมตอนต้น	2.88	0.56		
	มัธยมตอนปลาย	3.26	0.69		
	อนุปริญญา	2.99	0.66		
	ปริญญาตรี	3.26	0.55		
	ปริญญาโทขึ้นไป	3.77	0.88		
รวม		3.05	0.63		

จากตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระดับ การศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อ เพิ่มรายได้แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระยะเวลาที่อยู่อาศัย

แหล่งความแปรปรวน		$\bar{X}$	S.D.	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	ต่ำกว่า 5 ปี	3.21	0.49	3.41	.02
	5 – 10 ปี	3.21	0.64		
	11 – 15 ปี	3.13	0.60		
	ตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป	2.96	0.63		
รวม		3.05	0.63		



จากตารางที่ 7 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามระยะเวลา ที่อยู่อาศัย พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขต ตำบลเขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบล เขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ ภาพรวม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา อาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ อยู่ ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่ม รายได้ ในเขตตำบลเขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่อาศัยอยู่ สรุปได้ ดังนี้

2.1 ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่อาศัย แตกต่าง กัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ แตกต่างกัน มีการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ใน เขต ตำบลเขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบล เขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการ พัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็น เพราะว่าประชาชน ในเขตเขานกกัน อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครสวรรค์ องค์การบริหารส่วน



ตำบลยังสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนภายในตำบลไม่มากพอ โดยอาจจะยังไม่เปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนทุกอายุ ทุกอาชีพทุกเพศ ทุกวัยเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ทำให้ประชาชนในตำบลหรือหมู่บ้านเข้าไม่ถึงโครงการหรือกิจกรรมที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการเท่าที่ควร ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนยังเข้าไม่ถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในการประชุมประชาคมหมู่บ้าน ทั้งนี้ส่วนใหญ่อาจจะเป็นคณะกรรมการของหมู่บ้านที่เคยเข้าไปมีส่วนร่วมอยู่แล้ว จึงทำให้ประชาชนส่วนมากไม่ค่อยเข้าไปมีบทบาทหรือแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของโครงการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้มากเท่าที่ควร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเขชนกัน ยังไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชน เข้าไปมีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมอยู่ในระดับไม่มากนัก ซึ่งทำให้ในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรและรวมไปถึงการเข้ามาสนับสนุนแรงกายหรือเครื่องมือต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อำนาจในการติดตามและประเมิผลเป็นคณะกรรมการของโครงการ ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจกับการติดตามหรือผลของโครงการนั้น ซึ่งมีเพียงแค่ประชาชนส่วนน้อยที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการประเมินผลหรือกิจกรรมต่าง ๆ จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้รับฟังและการประเมิผลของโครงการเท่าที่ควร ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นถึงผลประโยชน์ที่ตัวเองจะได้รับ จึงทำให้ประชาชนไม่เห็นถึงความสำคัญของโครงการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งทำให้การพัฒนาอาชีพของคนในชุมชนนำไปใช้ในการสร้างอาชีพเสริมหรือรับผลประโยชน์จากกิจกรรมหรือโครงการไม่ตรงกับความต้องการและไม่ได้รับผลจากการดำเนินการต่าง ๆ เท่าที่ควร จึงทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขชนกัน อำเภอแม่วงก์ จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานการวิจัยของ พิมพางา เพ็งนาเรนทร์. (2564) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ของผู้สูงอายุ พบว่า กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการ วางแผน อบต. และชุมชนต้องเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนโดยให้แสดงความคิดเห็นผ่าน การทำ



ประชาคมของ อบต. และช่องทางอื่นๆ ด้านการดำเนินงานผู้นำชุมชนจะเป็นหลักในการผลักดันเพื่อให้ เกิดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง และในงานวิจัยของ สุภาวดี เทียนธาดา และคณะ.(2564) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้ตนเองของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดพะเยาโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการสร้าง รายได้ของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดพะเยาภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และควรสร้างแนวทางการส่งเสริมรายได้ให้ตนเองของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดพะเยา เช่น ผู้นำชุมชนที่ต้องมีจิตอาสา การมีส่วนร่วมของเครือข่ายกับชุมชน การสร้างคุณค่าในตนเองของผู้สูงอายุ การมีทรัพยากรในท้องถิ่น การได้รับการสนับสนุนจากทางภาครัฐและเอกชน การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ การจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการตลาด ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ ประสบการณ์ของผู้สูงอายุ และรวมถึงการได้รับการฝึกอบรมจากทางหน่วยงานทางภาครัฐและเอกชนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยาณี เขียวหลง และกนกทิพย์ บำรุงศรี.(2558) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของเทศบาลนครสวรรคร์ พบว่า ภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการประเมิผลและการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่จังก์ จังหวัดนครสวรรคร์ จำแนกตามเพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อาศัยอยู่ ดังต่อไปนี้

2.1 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ในกระบวนการของการเข้ามามีส่วนร่วม เพศหญิงได้รับรู้รับทราบและเพศชายได้รับรู้รับทราบที่ไม่แตกต่างกันของกระบวนการเข้ามามีส่วนร่วมมากนักน้อยเพียงใด ไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพศหญิงหรือเพศชาย จึงทำให้เพศที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา อุดมสมุทร (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราษาวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราษาวะ ไม่แตกต่างกัน



2.2 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 18 – 29 ปี อยู่ในช่วงวัยเรียนและทำงานต่างจังหวัด จึงทำให้ไม่มีเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม อายุระหว่าง 30 – 39 ปี อยู่ในวัยทำงานสร้างครอบครัว ออกจากบ้านตั้งแต่เช้ามืดกว่าจะกลับบ้านก็มีดึกแล้ว จึงไม่มีเวลาและไม่สะดวกที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการที่ชุมชนจัดขึ้น ส่วนประชาชนที่มีอายุ 40 – 49 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นคณะกรรมการของหมู่บ้าน เป็นผู้ที่มีการศึกษาสูง หรืออาจจะเป็นพ่อบ้านแม่บ้านที่เขาวางงาน หรือทำงานอยู่กับบ้านโดยไม่ได้ออกไปไหนทำให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นได้มากกว่า จึงทำให้ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ น้อยนคร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลแตกต่างกัน

2.3 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ทำสวน ทำไร่ ทำนา ไปตั้งแต่เช้ามืดกว่าจะกลับมาก็เย็นหรือกลับมาก็หมดแรงที่จะไปทำอย่างอื่นต่อ ทำให้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้ยาก อาชีพรับจ้างทั่วไปก็เป็นอาชีพที่หาเช้ากินค่ำหาเวลาว่างไม่ได้เลย ถ้าเอาเวลาไปทำกิจกรรมของชุมชนเขาก็จะขาดรายได้ของวันนั้นไป ถ้าหากชุมชนมีการจัดแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงข้อมูลข่าวสารของโครงการ วันเวลาที่เหมาะสม ประชาชนก็จะเข้าไปทำกิจกรรมได้และมีเตรียมล่วงหน้าที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ จึงทำให้ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ น้อยนคร (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลแตกต่างกัน

2.4 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภายในชุมชนก่อนที่จะมีการจัดกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ จะมีการประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวภายในชุมชนหรือมีการบอกต่อของคนในชุมชน ทำให้ประชาชนทุกคนได้รับรู้ รับทราบและเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะว่าในชุมชนให้ความสำคัญกับประชาชนที่มีรายได้น้อยหรือรายได้มาก ก็สามารถเข้า



มามีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นได้ จึงทำให้ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญญา อุดมสมุทร (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มี รายได้แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชาเทวะ ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ ปริญญาตรีและ ปริญญาโทขึ้นไป อาจจะมีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และได้มาเป็นผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาในระดับประถม เพราะยังไม่ค่อยเข้าใจว่าจะเข้าไปมีส่วนร่วมทำไมไม่ได้รับผลประโยชน์อะไร จึงทำให้ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตา ศรีนุ่น (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบะตัง จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบะตัง จังหวัดยะลา แตกต่างกัน

2.6 ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ภายในชุมชนจะมีทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่มาแต่โดยกำเนิดกับประชาชนที่เพิ่งมาอาศัยอยู่ โดยส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ทำให้มีความคุ้นเคยและผูกพันกับถิ่นที่อยู่อาศัยของตนเอง จึงทำให้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้ และประชาชนที่เพิ่งเข้ามาอาศัยอยู่ ต่ำกว่า 5 ปี อาจจะยังไม่คุ้นเคยกับพื้นที่หรือคนในชุมชนมากเท่าที่ควร ทำให้ไม่ค่อยเข้าไปมีส่วนร่วมในชุมชนมากนัก ดังนั้น ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัย เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ศึกษาข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกิจกรรมหรือโครงการในการพัฒนาด้านการส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอให้ ประชาชนในพื้นที่ ตำบลเขาชนกัน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจหรือกิจกรรมหรือโครงการ น้อยเป็นเพราะว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจความหมายของการมีส่วนร่วมในโครงการนั้น ๆ ซึ่งการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต้องมาจากการเข้าใจวิธีการในการมีส่วนร่วมของในโครงการดังกล่าวก่อน ทั้งเหตุและผล ที่จะตามมา จึงจะทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีส่วนที่เกี่ยวข้องในท้องถิ่นควรมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ตามสภาพความเป็นจริงของสภาพชุมชน เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการของชุมชน และหาข้อสรุปในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันเพื่อนำมาตัดสินใจในการทำโครงการดังกล่าว

2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอให้ ส่วนใหญ่ในหลาย ๆ ตำบล จะมีคณะกรรมการอยู่นานแล้ว และเป็นคนรุ่นเก่า เป็นคนในพื้นที่จริง แต่ไม่ใช่ทั้งหมด จึงทำให้การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานภายในตำบล เกาะเป็นกลุ่มอยู่ เป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่กระจายตัวไม่ทั่วถึงครอบคลุมทั้งตำบล ซึ่งส่งผลให้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ หรือการมีส่วนร่วมในเรื่องอื่นๆ ไม่เป็นไปในทางที่ควร และส่งผลให้ประชาชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในด้านนี้จริง จึงควรให้มีการบอกถึงการมีส่วนร่วมในทุกๆด้านและขั้นตอนว่าจะส่งผลดีหรือผลเสียให้ แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ และบอกถึงวิธีการดำเนินงานในโครงการนั้นๆด้วยเหตุและผลที่จะตามมาในการทำโครงการนั้น

3. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ประชาชนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชนและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอให้ ผู้รับผิดชอบโครงการหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรให้การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ดำเนินงานของ



กิจกรรมโครงการหรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบปัญหาอุปสรรคของกิจกรรมหรือโครงการที่ชุมชนจัดขึ้นให้มีความชัดเจน หลากหลาย เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาร่วมแสดงความคิดเห็นหรือได้มีแนวคิดหรือเสนอเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน เนื่องจากประชาชนเห็นว่าไม่ได้เกี่ยวข้องกับตนเองและไม่ใช่น้ำที่ของตนที่ต้องรับผิดชอบและมองว่าเป็นหน้าที่ของผู้นำหรือคณะกรรมการประชาชนจึงไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินผล จึงสนับสนุนให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชนจัดตัวแทนกลุ่มหรือประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้อย่างทั่วถึง

4. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้วิจัยจึงเสนอให้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการหรือผู้นำชุมชน มีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนเพื่อให้ประชาชนได้มีอาชีพทางเลือกที่หลากหลาย มีการพัฒนาอาชีพเดิมของประชาชนเองและเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการให้ความรู้กับประชาชนเรื่องการเพิ่มผลผลิตของอาชีพโดยไม่ปฏิบัติในรูปแบบเดิม ๆ ที่มีรายจ่ายเพิ่มขึ้นและรายได้ลดน้อยลงตามอีก เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ ไม่ค่อย มีความรู้ความเข้าใจในอาชีพที่ตนทำอย่างลึกซึ้งหรือประชาชนบางส่วนก็ว่างงาน ดังนั้น ผู้นำหรือผู้ที่รับผิดชอบควรให้ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ในการประกอบอาชีพของประชาชน และมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างอาชีพเสริม ที่จะมารองรับอาชีพหลักๆ เพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน ของประชาชน เพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความมั่นคงให้กับอาชีพของประชาชน การดำเนินการดังกล่าว จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์
2. ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ในเขตตำบลเขาชนกัน อำเภอแม่वंก จังหวัดนครสวรรค์



เอกสารอ้างอิง

- กรมการพัฒนาชุมชน.(2562). การส่งเสริมสัมมาชีพชุมชนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน . กรุงเทพมหานคร: สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน.
- กัลยาณี เขียวหลง และกนกทิพย์ บารุงศรี.(2558).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการของเทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 2 (น.516 - 524). กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2552). รายงานผลงานวิจัยการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พิมพงา เพ็งนาเรนทร์.(2564) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ของผู้สูงอายุ.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 15(1), 42-58.
- เพ็ญญา อุดมสมุทร. (2552) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลราชاتهเว่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ลัดดาวรรณ นนปะติ และวัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2559). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวัดละมุด อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม. วารสารการบริหารปกครอง (Governance Journal), 5(2), 289 - 305.
- สมศักดิ์ น้อยนคร. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุดรดิติ์. ใน วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิติ์
- สุภาวดี เทียนธาดา และคณะ.(2564). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้ตนเองของผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ชายแดนจังหวัดพะเยาโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 3(2), 211-221.
- สุวิมล ทิรกานันท์. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



โสภิตา ศรีนุ่น (2558). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตง อำเภอบेतง จังหวัดยะลา. ใน ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน. (2566). ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลเขาชนกัน. เรียกใช้เมื่อ 10 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.khaochonkan.go.th>

Krejcie, R. V. & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607 – 610.